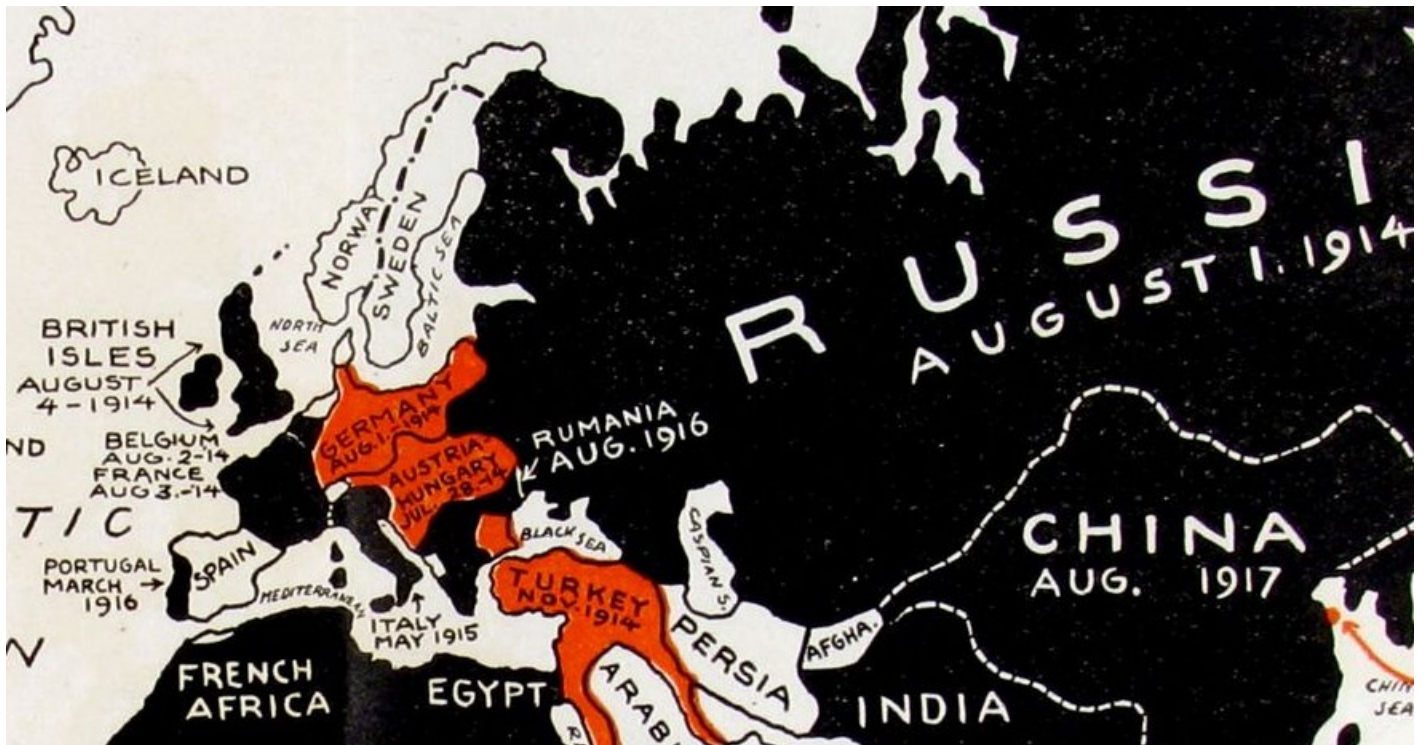

ІСТОРІЯ

Лекція #151:

Вибух Першої Світової Війни і дорога до революції: 1914-1917

- 28-ого червня 1914 – вбивство Фраз Фердинанда в місті Сараєві, підпалює світову війну між
Центральними Державами: Німеччина, Австро-Угорщина, Туреччина
Антантою (Entente): Велика Британія, Франція, Росія, Японія, пізніше, в 1917/18 р Італія та США.

- Але чому війна на світовому масштабі (scale) в 1914?
- Кінчає загальний мир в Європі, який протривав від 1848.
- Сильні державні провідники (leaders), особливо в Німеччині та Великій Британії
- Загальний економічний добробут і розвиток, в наслідок агресивної колонізації та індустріалізації, як і розвитку воєнної машинерії та війська.
- Система угод (alliances) між державами щоб допомагати один одному в разі війни.

ІСТОРІЯ

1914

- Австрія іде війною на Сербію, Росія готується охороняти Сербію, і мобілізує війська. Німеччин підтримує Австрію, викликає війну проти Росії. Франція стає на допомогу Росії, і Німеччина нападає на Францію, ідучи через Бельгію. Англія іде на допомогу союзникам Бельгії і Франції.

ІСТОРІЯ

- Росія програє першу битву із Німеччиною, але перебирає Галичину, аж до Перемишля, від Австрії.
- І тут, на осінь 1914 р. настав безвихідний конфлікт між державами Європи, де армії стоять і вмирають на місці, а держави кидають усі свої економічні та військові зусилля, та мільйони людей у нечувану кровотечу.
 - Статистика 1914 – 1918:
 - У війні бере участь 34 держави, які посилають понад 65 мільйонів вояків на різні фронти.
 - 10 мільйонів вояків загинуло, понад 20 мільйонів вояків поранено.
 - Жертви з поміж населення.....безчисленні...
- **Чому нам треба це знати?**
- Ця війна міняє характер Європи і світу на завжди. Валяться (collapse) імперії Росії, Австрії, Німеччини та інших з причин:
 - Кошти пов'язані із підтриманням величезних армій.
 - Економія скерована виключно на провадження війни, доводить до страшних злиднів та недостатків між населенням.
 - Велетенські втрати на фронтах.
 - Занепад політичних, соціальних та економічних порядків імперій.
 - Виринення на зовні придушені національні групи, як нап. поляки та українці.
- Для України війна є дуже тяжкою, і має величезні негативні наслідки.
- В Галичині відбуваються найбільші бої східного фронту.
- Галичина знищена війною, російськими нападами, російськими та австрійськими репресіями проти політичних, культурних, наукових, церковних установ.
- Кількість українців під зброєю – 3.5 мільйонів в російській армії, 250 тисяч в австрійській армії. Ці вояки борються за чужі імперії, імперії які ігнорують та активно переслідують/нищать народні рухи.
- Під Австрією, 3 серпня 1914, українці у Львові творять Загальну Українську Раду (Головна Українська Рада). ЗУР закликає нарід щоб борюся за конституційну Австрію.

ІСТОРІЯ

- ЗУР також просить щоб Відень (Vienna) створив українські військові відділи.
- На заклик зголосилося понад 28 тисяч хлопців.
- Польські послы у Відні і австрійський уряд злякалися, і творять один український леґіон який начисляє 2.5 тисяч охотників (volunteers). Це початки Українських Січових Стрільців.
- Соціялісти (багато із лівобережної України) творять Союз Визволення України (СВУ). Вони перші дають заклик за незлежну Україну, в співпраці із Австрією та Німеччиною.
- Вересень 1914, Росія нападає на Галичину, ЗУР і СВУ втікають до Відня.
- Австрія шукаючи причину поразки (defeat), звинувачує (blames) українців, нущить установи та арештує тисячі.
- Росія відразу накидає на Галичину систему репресій, і арештує багато визначних діячів (включно з мит. Андреем Шептицьким), закриває і нищить українські культурні установи, закриває школи, газети, друкарні, бібліотеки, а церкви переводить на російську православну віру.
- В міжчасі, в Лівобережні Україні, Росія закриває майже усі українські організації і газети. Багато визначних діячів арештовано, включно із Михайлом Грушевським.
- До травня 1915, Австрія відвоювала Галичину. Відновляється ЗУР у Відні, і проголошено незалежну Лівобережну Україну, та автономію Галичини.
- В Лівобережні Україні російський уряд облекшує анти-українську дію.
- Відновлюється Товариство Українських Поступовців (Ukrainian Party of Progressives) , які агітували за конституційним правлінням в Російській Імперії, і за автономією України.
- 1916, Відень оголошує польське адміністративне управління над Галичиною.
- СВУ пропагує справу незалежної України по столицях Європи (не успішно), і провадить програмою допомоги та усвідомлення українським воєнним полоненим (POW's) по таборах. Піднесення свідомости солдатів доводить до створення "сірожупанної" та "синьожупанної" дивізій українського війська.

ІСТОРІЯ

- Українські політики і старшини стають щораз більше завзятими і переконаними у своїх цілях створення української держави.
- До 1917, ситуація в Європі стала критичною, економії, населення і війська є виснажені.
- В Росії, ситуація стала катастрофічною.
 - Російські втрати – понад 8 мільйонів мертвих, поранених і полонених.
 - Державна скарбниця (treasury) збанкротована і обкраджена.
 - Економія занепала (collapses). Командири війська не-ефектовні.
 - Голод (особливо по містах), інфляція, брак працівників (1/2 всіх чоловіків мобілізовано служити у війську).
 - Вибухають страйки незадоволених робітників, які не мають ні платні ні харчів.
 - Населення розчароване і пригноблене (demoralized and frustrated).